

Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ

№ 18

31 май 2016 г.

по жалба на Ралица Венкова срещу Нова телевизия.

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 31 май 2016 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Александър Кашъмов

ЧЛЕНОВЕ: Бисера Занкова
Бойко Василев
Весислава Антонова
Даниела Тренчева
Ивайло Цветков
Иван Бедров
Нели Огнянова

изслуша доклада на Бисера Занкова по жалбата на Ралица Венкова срещу репортаж в предаването “Здравей България” на Нова телевизия, излъчен на 7 април 2016 г. в 7.45 часа, озаглавен “Цял блок на протест – редовно им разбиват мазета и коли”.

Във връзка с разглеждането на жалбата бяха приети отводи на Александър Кашъмов и Даниела Тренчева.

I. ПРОЦЕДУРА

Жалбата на Ралица Венкова с вх. № 03-015/03.05.2016 г. е допустима, защото е подадена в срок, отнася се до нарушение на Етичния кодекс на българските медии и съдържа всички необходими реквизити.

Във връзка с чл. 10, ал. 5 от Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика, на 12 май 2016 г. жалбата бе изпратена на ответната страна с покана да изрази становище.

Ответната страна е изпратила свое становище на 17 май 2016 г.

II. ЖАЛБА

В жалбата си Ралица Венкова твърди, че е обидена и пряко засегната от излъчения репортаж на Нова телевизия. Водецата Вероника Димитрова представя разбиването на мазетата и входовете на блока по начин, който внушава, че са извършени от живеещите незаконно в квартала роми. След първоначалните обяснения тя се насочва към група протестиращи граждани, които държат различни послания, някои от които

пряко изразяват негативни оценки за ромското население. Междувременно пред камерата минават деца от ромски произход. Според жалбоподателя, отговорите на гражданите относно това кои са хората, които непрестанно притесняват живеещите в блока, отново преднамерено насочват вниманието на зрителите към установилите се в квартала роми. Подобни материали, твърди се в жалбата, „всяват страх и ужас у хората и затвърждават погрешни стереотипи за хората от ромски произход, че те са крадци и живеят в незаконни постройки“. С въпросите на водещата и коментарите на гражданите престъпленията се приписват на целия ромски етнос, което лично я засяга. Представянето на подобни новини и преиначаването им води до увеличаване на дискриминацията, засилване на езика на омразата и може да прерасне в етнически конфликти.

Жалбоподателката иска Комисията по журналистическа етика да предприеме мерки, които да установят нарушението и да прекратят подобни действия в бъдеще.

III. РАЗПОРЕДБИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ

2.5 Дискриминация

2.5.1 Като уважаваме правото на всеки да живее в сигурност и безопасност, няма да публикуваме материали, подбуждащи или насърчаващи омраза, насилие и всякаква форма на дискриминация.

2.5.2 Няма да посочваме расовата, религиозната, етническата принадлежност, сексуалната ориентация, умственото или физическото състояние, ако тези факти нямат съществено значение за смисъла на информацията.

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

В своето становище „НОВА БРОУДКАСТИНГ ГРУП“ АД определя жалбата за неоснователна и необоснована. Според ответната страна репортажът разказва за незаконно настанили се хора в гето и за зачестили случаи на кражби в квартала до гетото. Самите потърпевши споделят своите преживявания, като търсят съдействие от кмета на района, който изразява позиция и обещава да окаже съдействие за справяне със ситуацията. Материалът не всява ужас и страх у зрителите, като затвърждава погрешни стереотипи, а предизвиква дискусия за правата на различни групи и общности, за тяхното спазване или нарушаване. „Намираме, че говоренето за социалните проблеми, интеграцията и по-скоро несправянето с интеграцията, а търсенето на нови механизми и способности, следва да се толерира и следва да има своето водещо място като акцент в работата на медиите“, завършва становището.

V. ФАКТИ

Репортажът „Цял блок на протест – редовно им разбиват мазета и коли“, излъчен в предаването „Здравей България“ на Нова телевизия на 7 април 2016 г. в 7.45 часа, разказва за трагедията на живеещите в блок в квартал Овча купед, чиито мазета и входове многократно се разбиват и престъпниците остават незаловени и ненаказани. Освен входовете и мазетата се разбиват и коли, крадат се касетофони, жици, метали. Засегнатите граждани са блокирали за кратко и булеварда в знак на протест. Те искат

сами да сложат камери на входовете на блока, тъй като многократно са подавали жалби в полицията без резултат. Пред зрителите хората изразяват мнението, че наблизно има самонастанили се граждани в гето, като настояват това положение да се регулира и да останат да живеят само регистрираните. Някои от присъстващите държат различни плакати, като част от тях изразяват негативно отношение към ромите, други устно споделят виждането, че евентуалните крадци може би са роми, трети разказват за нападение и кражба посред бял ден, извършена от двама високи, прилични мъже, „като че цигани бяха“. Освен тези мнения има и много други и репортерът следи участниците, като им дава думата. Живеещите в блока се оплакват и от постоянен силен шум, от висока музика, бурни сватби, палене на гуми, както и от действията на някаква намираща се наблизно църква (може би протестантска), които биха могли да са опасни за децата им. Те имат регистрирана етажна собственост и са решени колективно да търсят правата си.

Основното изказване в репортажа е на кметицата на район Красна поляна, която е поканена да каже какви мерки се вземат, за да се подобри живота на хората и той да бъде сигурен и безопасен. Тя обяснява, че причините за неприятната ситуация са комплексни, но те правят всичко по силите им, за да я регулират. Процедурите обаче са дълги и обстоятелството, че става дума за самонастанили се граждани във Факултета на границата на два района – Красна поляна и Овча купел – допълнително усложнява нещата. Осигурено е полицейско присъствие и ще се работи за решаване на проблемите.

Накрая обобщаващият коментар на водещия от студиото на Нова телевизия е, че ситуации на невъзможно съжителство, една от които е представена в материала, „цъккат като бомба със закъснител“ и зачестяват смущаващи надписи, които изразяват позицията на обикновени хора от обикновен столичен квартал.

VI. МОТИВИ

По т. 2.5.1. *(Като уважаваме правото на всеки да живее в сигурност и безопасност, няма да публикуваме материали, подбуждащи или насърчаващи омраза, насилие и всякаква форма на дискриминация)*

Комисията намира, че излъченият материал не подбужда към дискриминация и не насърчава омраза и насилие между различните етнически групи. Представен е проблем, свързан със съвместното съжителство между граждани и по-специално с осигуряването на обществения ред и спокойствие в столичен район. Единствените призови, отправени в рамките на репортажа, са насочени към спазването на закона. В същата посока са и обясненията на районния кмет. Спазването на законите и гарантирането на сигурността изискват усилия за налагане на върховенството на закона между всички български граждани независимо от произхода им.

По т. 2.5.2. *(Няма да посочваме расовата, религиозната, етническата принадлежност, сексуалната ориентация, умственото или физическото състояние, ако тези факти нямат съществено значение за смисъла на информацията)*

Посочването на етническата принадлежност на извършителите на престъпления в района е изключително част от преките свидетелски разкази на очевидци и жертви на престъпления. Думите "гето" и "Факултета" се споменават като неразделен елемент от

изясняване на обстановката и специално на положението на самонастанилите се и живеещи без необходимата регистрация лица в квартала.

Репортажът третира въпроси, които се отнасят до отношенията между законно и незаконно живеещи в определени райони на София, извършените и неразкрити престъпления на т.нар. "битова престъпност" и до осигуряването на спокойствието на всички граждани. Проблемите са представени непосредствено чрез мненията на заинтересовани лица без целенасочено внушаване на страх и ужас, които могат непосредствено да прераснат в напрежение и конфликти между групи, общности и лица.

Водена от изложените съображения, след като се запозна с жалбата и след като проведе обсъждане по същество, Комисията по журналистическа етика прие следното

РЕШЕНИЕ:

Комисията приема жалбата за неоснователна по отношение на нарушение на Етичния кодекс на българските медии.

Председател:

Александър Кашъмов

*Изпълнителен директор
на Фондация "НСЖЕ":*

Мехти Меликов